

2CO - - DRC MASHI HEBREW BIBLE and MASHI GREEK

*Munkwa munene oku barhumisi ba Yezu na Ekleziya
bakolaga na C.D.P.C.L. Bukavu, bulya omu EBIBLIYA NTAGATIFU,
Verbum Bible, Kinshasa 1992, rhudômire binwa binji bya mashi.*

AMARUBA GA KABIRI MUTAGATIFU PAOLO AYANDIKIRAGA ABAKORINTI

Nta mbaka zirhume rhwatwîka Kristu nshusho ya Nnâmahanga, nirhu rhube nshusho ya Kristu. Oku akalamo ka Kristu eri ndolero y'entumwa, ngasi mwemêzi ali ndolero oku bandi (3, 17-18). Ngasi mbaka zibe za kuyêrekana erhi obwîra bwîrhu busêzire kuli Kristu owaruhiraga omu bwîra bwa Nnâmahanga mpu nirhu rhulerhe abandi omu bwîra bwa Nnâmahanga. Ntaye walutwaga duba, ci rhulinde amango Nnâmahanga aha ngasi muguma irenge likwânîne, hano afulûla ebifulike omu ngasi murhima

Endagâno za Nnâmahanga zoshi muli Kristu ziba «Amen», Neci ntyo (1, 20). Owayemîre arhacishubiraga nyuma, bulya Kristu arhalimwo neci na nanga; ci aba neci oku mihigo ya Nnâmahanga. Kristu wacijiraga mukenyi mpu rhubone obuhirhi ali lwiganyo lwirhu okurhabâla abandi (8-9).

1

Enshokolezi

Paolo acîmanyîsa, ahana omusingo anavuga omunkwa

¹ Paolo, ntumwa ya Yezu Kristu oku bulonza bwa Nyamuzinda, rhwe ne mwene wirhu Timoteyo, oku Ekleziya ya Nyamuzinda eri e Korinti n'oku batagatifu boshi bali omu Akaya yoshi. ² Kuli mwe enshôkano n'obuholo bw'emwa Larha Nyamuzinda na Nyakasane Yezu Kristu!

³ Ayagirwe Nyamuzinda, Ishe wa Nnawirhu Yezu Kristu, Larha w'obwonjo na Nyamuzinda wa ngasi burhûlirize; ⁴ ye rhurhûliriza omu mbaka zirhu zoshi, mpu lyo nirhu rhurhûliriza abandi omu ngasi malibuko n'obwo burhûlirize ruhâbwa na Nyamuzinda. ⁵ Neci, kulyâla amababale ga Kristu garhulugîre kwo n'oburhûlirize burhulugîre erhi Kristu orhuma. ⁶ Rhukalibuka erhi burhûlirize n'okucira kwinyu birhumire, bwo bumuha oku mwalemberamwo amababale rhudwîrhe rhwalembera nirhu. ⁷ N'obulangelire bwirhu muli mwe bwenêne bukomîre: rhumanyire oku obula mushangîre malibuko maguma nirhu, mukolaga mwayish'ishangira n'okurhûlirizibwa haguma nirhu.

⁸ Nanga, bene wirhu, rhurhalonzizi muhabe amalibuko rhwabwîne omu Aziya, gârhurhindibuza bwenêne, gârhâlusa emisi yirhu, ciru rhurhali rhucilangelîre nti rhwabêramwo omûka. ⁹ Okuli, kwo rhwali rhuyôsire nka abatwirîrwe okufa, lyo rhuleka okukacîkubagira emisi yirhu rhwêne, ci rhube Nyamuzinda ye rhucîkubagira, ye fûla abafû. ¹⁰ Yêne ye warhulîkûzagya oku lufû lungana olwo, ye wanacirhulîkûza kuli lwo; neci, ye rhucîkubagira oku aci-rhuciza kandi. ¹¹ Ninyu murhurhabâle n'ensengero zinyu, lyo eyo nshôkano ba-ntu banji barhushobôlera erhuma omunkwa gwavugwa rhwe rhurhumire.

I. Paolo kubêshera barnubêshîre

Ecarhum ga Paolo atamala amanalalira mpu ayisha

¹² Irengi lirhu bw'obula buhamîriza bw'omurhima gwirhu guhamîriza oku mw'eri igulu, na bwenêne emunda muli, rhwayôsire omu butagatifu n'omu kurhabêsha, n'okwôla rhwâkuhâbagwa na Nyamuzinda. Rhwayôsire ntyo, arhali oku bwenge bw'omubiri^a, ci oku burhabâle bw'enshokano ya Nnâmahanga. ¹³ Bulyala omu maruba girhu nta kandi kantu rhuyandikamwo okuleka ebimusomamwo n'ebi muyumvamwo. Nnangalîre nti mwayumva lwoshi lwo-shi, ¹⁴ nka kulyâla mwayumvîrhe hitya oku rhwe igwârhiro ly'obukuze bwinyu, kulya ninyu mwa yish'iba igwârhiro ly'obwirhu Olusiku^b lwa Nnawirhu Yezu Kristu. ¹⁵ Obwôla bulangelire bwo bwarhumaga nnonza okurhang'ihika emwinyu, nti muhâbwe enshokano

^a1.12 : Obwenge bw'omubiri, bwo bwenge buyegemera eby'cen' igulu.

^b1.14 : Olusiku lwa Nnawirhu Yezu Knstu, lwo lusiku lw olubanja luzinda.

ya kabiri^c; ¹⁶ kurhenga emwinyu naderha nti ntŵikanye omu Macedoniya, na kurhenga e Macedoniya nshubire emwinyu, ninyu mwàli mwandusa munampise omu Yudeya. ¹⁷ Ewe, k'erhi ndalira ntyo bwifudukwe^d nakulaliraga? Nîsi k'eyo migabo yani erigi ya bunya-mubiri, na ntyo nabamwo «neci, neci,» na «nanga, nanga» caligumiza? ¹⁸ Nyamuzinda orhagalula akanwa kâge ye ndahire: ebinwa mmubwira bi-rhaba «neci na nanga». ¹⁹ Bulyala olya Mugala wa Nyamuzinda, Yezu Kristu, rhwammubwîraga rhwe na Silvano na Timoteyo arhali «neci na nanga»; arhabamwo orhali «neci». ²⁰ Neci, ebi Nyamuzinda alaganyagya byoshi, «neci» wabyo muli Ye aba. Ye narhuma rhwaderha «Amen»^e wirenge rhuha Nnâmahanga. ²¹ Orhuzibuhya haguma ninyu muli Kristu n'owarhushîgaga amavurha^f, ye Nyamuzinda, ²² ye wanarhuhiragakwo ecimanyîso^g câge, anaheba ecikinja ca Mûka omu mirhima yirhu. ²³ Niehe Nyamuzinda ye ndahîre oku buzîne bwâni, oku kummufa lukogo kwarhumaga ntacyishe e Korinti. ²⁴ Arhali kuderha nti rhurhegeke obuyemêre bwinyu, ci nti rhuyushûle obusîme bwinyu; bulya omu buyemêre muli bazibu.

^c**1.15** : Enshôkano ya kabiri : masîma g'okubonakwo Paolo obwa kabiri ekarhî kâbo.

^d**1.17** : Abashombanyi ba Paolo bakag'iderha mpu anakahiga binji, ci mpu arhajira ebi ahiga.

^e**1.20** : «Amen» kuli kuderha: «Neci ntyo! Kwo biri ntyo, ebi odesire bisêzire».

^f**1.21** : Amavurha g'obubatizo.

^g**1.22** : Ecimanyiso cirhazazika c'Obubatizo n'Obukomezo. Ecikinja ca Mûka : Iyo Isakramenta ly'Obukomezo.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

1

Salutation

¹ Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ, ² χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Paul's Thanksgiving after Affliction ³ Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, ⁴ ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ⁵ ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. ⁶ εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. ⁷ καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοὶ ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. ⁸ Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβάρηθημεν ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν ⁹ ἀλλ' αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχέκαμεν, ἵνα μὴ πεπαιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς ¹⁰ ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύσεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν [ὅτι] καὶ ἔτι ῥύσεται, ¹¹ συν-υπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν.

The Postponement of Paul's Visit

¹² Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ τοῦ θεοῦ, [καὶ] οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. ¹³ οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε· ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, ¹⁴ καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ. ¹⁵ Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρότερον πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν χάριν σχῆτε, ¹⁶ καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. ¹⁷ τοῦτο οὖν βουλόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἃ βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ Οὐ οὐ; ¹⁸ πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔστιν Ναὶ καὶ Οὐ. ¹⁹ ὁ τοῦ θεοῦ γὰρ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ Οὐ ἀλλὰ Ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. ²⁰ ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ Ναί· διὸ καὶ δι' αὐτοῦ τὸ Ἀμὴν τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ²¹ ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς θεός, ²² ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. ²³ Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. ²⁴ οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως ἀλλὰ συνεργοὶ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

2

¹ Nàlâlira obwôla nti ntashubira emwinyu omu burhe^h. ² Bulyâla erhi nakammulerhera oburhe, ndi wankacirhuma nashagaluka aha nyuma y'olya nalerheraga oburhe? ³ N'akaba nayandisire ebi mumanyireⁱ, kwali kuderha nti lyo hano nyisha ntag'iba burhe erhi abali bakwânîne okunsimîsa barhurna, bulya mmanyire oku okusîma kwâni kunali kwinyu mweshi. ⁴ Neci, burhe bunji nalimwo n'omutula omu murhima erhi mmuyandikira, erhi nnandi omu mule-nge arhali kuderha nti mmujire burhe, ci nti lyo mumanya oku obuzigire; bwâni kuli mwe buli bunji bwenêne.

⁵ Akaba hali owajirîne burhe, arhali nie abujizire, ci mweshi, erhi nderhe oku baguma muli mwe abujizire lyo ntagibugera. ⁶ Burhali buhane bunyi obwo kuli oyo muntu^j wahanyirwe na banji. ⁷ Mumubabalirage erhikwo munamuhire omurhima omu nda, oyo muhanya alek'irhogera omu burhe bulushire olugero. ⁸ Co cirhumire mmuhunyire nti muyêrekane obuzigire kuli ye. ⁹ N'erhi nya-ndika, kwali kuderha nti mmurhangule, nnandole erhi obumvi bwinyu burhali bwa bihimbi^k. ¹⁰ Ci kwônene oyu mubabalîre - akaba hali kantu namubabalire- kwo - mwe mwarhumire namubabalira omu masû ga Kristu. ¹¹ Mumanye rhwankarhebwa na Shetani! Emihigo yage rhurhayihabiri.

Kurhenga e Trowa kuhika e Macedoniya. Obugo bw'entumwa

¹² Erhi mpika e Trowa nti mpanûle Omwanzi gw'Akalembe gwa Kristu, oku bamanyigulira olumvi muli Nyakasane, ¹³ Omurhima gwâni ntumvagya gu-rhûzire, bulyâla nabula bushanga mwene wirhu Tito. Nabasengaruka obwo, naja e Macedoniya.

¹⁴ Ci Nyamuzinda ayagirwe, oruhimira ngasi mango muli Kristu, olumîza akasûnunu k'obumanye bwâge hoshi hoshi n'omukolo gwirhu! ¹⁵ Neci, omu masû ga Nyamuzinda, rhuli kasûnunu kinjinja ka Kristu omu karhî k'abacira n'omu karhî k'abahera. ¹⁶ Kuli baguma rhuli kasûnunu ka lufû kahêka ebwa lufû, oku bandi rhuli kasûnunu ka buzîne kahisa oku buzîne. Omukolo mutyo ndi wankaguhasha? ¹⁷ Bulyâla rhwehe rhurhali aka banji, bakaz'irhimbûla oluderho lwa Nyamuzinda; ci nka bantu nkana, nka baja-bugo ba Nyamuzi-nda, rhuyigîriza muli Kristu embere za Nnâmahanga .

^h2.1 : Paolo arhalonza okushubilerhera Abakorinti oburhe.

ⁱ2.3 : Maruba marhanzi Paolo ayandikiraga Abakorinti; ci ago maruba gahezire. Abalenga banaderhe oku aga burhanzi gahezire, gala marhanzi go gâli ga kabirhi, n'aga ga kabiri go gâli ga kasharhu.

^j2.6 Omuntu wagayisagya Paolo. buno ahunyire abakristu b'e Korinti mpu bababalire oyo mwene wâbo.

^k2.9 : Galya maruba makali ago Paolo adesire; nkaba nshonyi zarhumire bagarhera!

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

2

¹ ἔκρινα γὰρ ἑμαυτῷ τοῦτο τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. ² εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; ³ καὶ ἔγραψα τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην σχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. ⁴ ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς.

Forgiveness for the Offender

⁵ Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλ' ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. ⁶ ἵκανὸν τῷ τοιοῦτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων, ⁷ ὥστε τούναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μὴ πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. ⁸ διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην, ⁹ εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ¹⁰ ὧ δέ τι χαρίζεσθε, κάγῳ· καὶ γὰρ ἐγὼ ὁ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, ¹¹ ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

Paul's Anxiety and Relief

¹² Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν κυρίῳ, ¹³ οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου τῷ μὴ εὐρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλ' ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. ¹⁴ Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ ¹⁵ ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμέν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, ¹⁶ οἷς μὲν ὁσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ἐκ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἵκανός; ¹⁷ οὐ γὰρ ἐσμέν ὥς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὥς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὥς ἐκ θεοῦ κατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

3

¹ Ewe, ka rhushub'igwîra okucikunga rhwêne? Nisi nkabaga kukwânîne, aka baguma, rhube n'amaruba g'okucîmanyîsa emunda muli, erhi g'emwi-nyu? ² Mw'oyo mwe maruba girhu, mayandike omu mirhima yirhu, gamanyikine n'okusomwa n'abantu boshi. ³ Neci, kurhafulikwa, muli maruba ga Kristu rhwasiribaga rhwênene, n'ago maruba garhali mayandike n'obwino, ci n'Omûka gwa Nyamuzinda ozîne; garhali mayandike oku mbaho z'amabuye, ci oku mbaho z'emibiri, oku mirhima yinyu. ⁴ Kwo rhucikubagire Nyamuzinda ntyo, erhi Kristu orhuma. ⁵ Arhali kuderha mpu oku bwirhu rhugwêrhe buhashe bwa kuderha mpu kantu kalebe kali kuli rhwe. Nanga! obuhashe bwirhu kuli Nyamuzinda burhenga. ⁶ Ye waruhâga obuhashe bw'okuba baja-bugo b'endagâno mpyâhya; n'eyo ndagano erhali ya lwandiko^l, ci ya Mûka. Bulya olwandiko kuyîrha luyîrha, ci Mûka buzîne ahâna. ⁷ Erhi obuja-bugo bw'olufû^m, bwali buyandisirwe oku mabuye, bujiraga irenge lingana halya, ciru bene Israheli barhankalozire Musa ebusù erhi bulangashane b'obusù bwâge burhuma, n'obwo kugera bwageraga, ⁸ kurhi obuja-bugo bwa Mûka bwankabulaga irenge lilushire? ⁹ Bulyâla, erhi abaga obuja-bugo bw'olwayâga bwali irenge, kurhi obuja-bugo bw'olwayâza bwankabulaga kubona irenge lilushire? ¹⁰ N'erhi rhwankaligerera kw'eri irenge lilushire bwenêne, irenge ly'obuja-bugo burhanzi liri ntâlyo ¹¹ Bulyâla, ebyagera erhi bibaga byabonesire omu irenge, ebirhagera kurhi? Ka bibule bwarhalusa irenge kulusha?

¹² Kuziga obwôla rhugwêrhe obulangalire bwa bene obwo, rhugwêrhe aha rhucîkubagîre. ¹³ Arhali aka Musa wakag'icîbwîka obusù mpu bene Israheli bankabona oku obwo bulangashane bwâli bwa okugera bwayûrha. ¹⁴ Ci obuke-ngere bwâbo bwatûha. Bulya kuhika olusiku lw'ene, nka basoma Endagâno ya rnîra, olwola lusîka ho lunaciba. Lurhasag'ikûlwa, bulya, Kristu olurhenza. ¹⁵ Neci, kuhika olusiku lw'ene, nka basoma Musa, olusîka lunabasîke emirhima. ¹⁶ Erhi omuntu ahindukira, Nyakasane, Iyo olusîka lutwîka. ¹⁷ Nyakasane aba Mûka, n'aha Omûka gwa Nyakasane guli, ho n'omuntu aba ntagengwa. ¹⁸ Ci rhwehe kuno rhunali, obusù burhali bubwîke, rhudwîrhe rhwabonekamwo irenge Iya Nyakasane nk'omu ndoleroⁿ, rhudwîrhe rhwahindulwa mpu rhushushe n'eyo nshusho, rhulangale kulusha rhunalangashane, nk'oku Nyakasane alonzize, bulya aba Mûka.

^l**3.6** : Olwandiko - Endagano ya Mîra - kuyirha luyirha, bulya luhâna amarhegeko, ci lurhahâna misi ya kugashimba. Muka yêhe - Endagano Mpyâhya - buzîne ahâna.

^m**3.7** : Obuja-bugo bw'olufû: bulya amarhegeko ga mîra, owagavunaga, lufû atwîragwa. Ci nta misi obwo bugo bwahânaga y'okugashimba bwinja.

ⁿ**3.18** : Abashimbûlizi ba Kristu bali nka ndolero (cilolero) y'irenge lyâge; naye Kristu yo nshusho n'endolero y'irenge ly'Ishe.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

3

Ministers of the New Covenant

¹ Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ἢ μὴ χρῆζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν; ² ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, ³ φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίνοις. ⁴ Πεποίθῃσιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν. ⁵ οὐχ ὅτι ἂφ' ἑαυτῶν ἱκανοὶ ἐσμεν λογίσασθαι τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, ⁶ ὃς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτέννει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. ⁷ Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, ⁸ πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; ⁹ εἰ γὰρ τῇ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης δόξης. ¹⁰ καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. ¹¹ εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. ¹² Ἐχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα ¹³ καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. ¹⁴ ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται ¹⁵ ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ἂν ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται ¹⁶ ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ¹⁷ ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὐ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐλευθερία. ¹⁸ ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

4

¹ Co cirhume, rhwe rhwàbêrirwe obwonjo erhi rhuhabwa obwo bugo, rhurhagonyâla. ² Ci okuhulika erhi nshonyi zirhuma, rhurhacikubâmwo. Obwenge bw'okurhebana rhurhabubâkwo, n'oluderho lwa Nyamuzinda rhurhaluhindula. Ci omu kuyêrekana okunali mwo rhucimanyikiza oku mirhima y'abantu omu masù ga Nnâmahanga. ³ N'akaba Emyanzi y'Akalembe rhuigiriza eciri mifulike, balya bâhera bo enafulisirwe, ⁴ balya barhayemêra, balya Nyamuzinda w'en'igulu^o ahusize obukengêre, mpu bankanabona obulanga-shane bw'Emyanzi y' Akalembe y'irenge lya Kristu, y'eri nshusho ya Nnamaha-nga^p. ⁵ Bulyâla arhali rhwêne rhuja rhwaciderha, ci Nyakasane Yezu Kristu rhuja rhwamanyîsa. Rhwehe rhuli barhumisi binyu, erhi buzigire bwa Yezu Kristu burhuma. ⁶ Bulya Nyamuzinda waderhaga mpu omu omwizimya murhenge obumoleke, yêne ye wanamolekeraga omu mirhima yirhu, mpu obulangashane bw'irenge lya Nyamuzinda liri ebusù bwa Kristu bumanyibwe.

Amalibuko n'obulangelire bw'abaja-bugo

⁷ Ci kwônene obwo buhirhi omu mibiri y'obudaka rhubugwâsize, lyo bamanya oku obuhashe butyo kuli Nyamuzinda burhenga, ci arhali kuli rhw. ⁸ Rhufunderire enyunda zoshi, ci rhurhahinangusiri; rhurhamanyiri cici rhulangelîrage, ci erhi rhunangelîre. ⁹ Barhurhindbuza, ci rhurhali balîkirire; barhukubire, ci rhurhahimirwi. ¹⁰ Amababale g'olufù lwa Yezu, rhugadwîrhe omu mubiri gwirhu ngasi hoshi na ngasi mango, ly'obuzîne bwa Yezu nabo bubonekera omu mubiri gwirhu. ¹¹ Bulya, ciru rhukaba rhuzîne, ngasi kasanzi rhuli batwîre okufa erhi Yezu orhuma, ly'obuzîne bwa Yezu nabo bubonekera omu mubiri gwirhu gwâfê. ¹² Ntyo olufù ludwîrhe lwajira omukolo gwâlwo muli rhwe^q, ci muli mwe buzîne.

¹³ Ci kulya kuba nshôkano^r nguma y'obuyemêre rhugwêrhe, nka kulya biya-ndisirwe, mpu^s: *Nâyemîre, co canarhumaga nshambâla*, nirhu rhuyemîre, co cinarhumaga rhushambâla; ¹⁴ bulya rhumanyire oku owafûlaga Nyakasane Yezu, ayish'irhufûla nirhu haguma na Yezu, anayish'iruhira aha burhambi bwâge haguma ninyu. ¹⁵ N'ebyo byoshi mwe bibêra, mpu lyo enshôkano nyinji kulu-sha erhuma omunkwa gwaluga, gunaluze abaguvuga, lyo Nyamuzinda aja irenge.

¹⁶ Co cirhuma rhurhagonyâla. Ci oku omuntu orhuli embuga^t ahandâla, omuntu orhulimwo ahinduka muhyâhya ngasi lusiku. ¹⁷ Bulya okwôla kulibuka hityungunu kwa hisanzi hitya kurhurheganyiza kulusha ngasi lugero omwandu gw'irenge ly'ensiku n'amango. ¹⁸ Co cirhuma rhurhalola ebiboneka, ci ebi-rhaboneka; bulya ebiboneka birhashinga kasanzi, ci ebirhaboneka biri by'e-nsiku n'amango.

^o4.4 Shetani oyo ocihamba mpu yekola nn'eri igulu, ye olya wabwira Yezu mpu amuharamye! (Mt 4, 9-11). Ntaye arhamanamanakwo.

^p4.4 rhulole amahugûlo omu 3, 18.

^q4.12 olufù luli lwajira omukolo gwâlwo: Omukolo n'amalibuko g'obugo' bw'entumwa binyihya amagala gazo, ci byo birhuma Nnâmahanga ashobôza abemêzi obuzîne bw'okuli. Kwo omuganda ashusha Nnawâbo Yezu ntyo; Yezu acihanyire bunguke bw'abandi, kwo n'entumwa y'okuli ejira.

^r4.13 : Nshôkano ya Mûka Mutagatifu.

^s4.13 : Lul 115 (116), 10.

^t4.16 : Omuntu orhuli embunga gwo mubiri, n'orhulimwo, bwo buzîne rhwashobôlaga erhi rhuhinduka bana ba Nnâmahanga omu Bubatizo.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

4

Treasure in Earthen Vessels

¹ Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν ² ἀλλ' ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάνοντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ³ εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον, ⁴ ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. ⁵ οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλ' Ἰησοῦν Χριστὸν κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν, Ἐκ σκότους φῶς λάμψει, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσ-ώπῳ [Ἰησοῦ] Χριστοῦ. ⁷ Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν ⁸ ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, ⁹ διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, ¹⁰ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. ¹¹ αἰ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. ¹² ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ¹³ ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον, Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, ¹⁴ εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. ¹⁵ τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. Living by Faith ¹⁶ Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἡμῶν ἀνακαينوῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. ¹⁷ τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρους δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, ¹⁸ μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

5

¹ Rhumanyire oku erhi eci cihando^u rhubâmwo hano igulu cankashabûka, rhugwêrhe enyumpa yayûbakagwa na Nyamuzinda, mûbako gw'ensiku n'amango guruhàiragwa na nfune za muntu, gunali omu irunga. ² Gw'ogu mulenge rhulimwo mw'obu bworhere; rhudwîrhe rhwacifinja nti omûbako gwirhu gw'omu irunga^v rhuguyambalire oku gundi, ³ casinga rhurhimâmwe rhuyambîrhe^w, ci rhurhashangagwa rhuli bashugunu. ⁴ Neci, oku rhunaciri mw'eci cihando, erhi omu mulenge rhunali n'omu malibuko; kulya kuba rhurhalonza okuhogolwa ogwo mwambalo, ci rhuguyambalîre oku nyanya y'ogundi, mpu omubiri gwirhu gw'olufû guhinduke buzîne. ⁵ N'owarhubumbiraga okwo, anali Nyamuzinda yêne, ye wanarhuhâga Mûka Cikinja.

⁶ Kuziga, akaba ntyo, rhugwêrhe aha rhucikubagîre, rhunamanyire bwinja oku: «oku rhunacirimwo ogu mubiri, erhi n'emwa bene rhunali, kulî Nyakasane; ⁷ bulya buyemêre rhudwîrhe rhwagendamwo, ci arhali masû». ⁸ Rhurhwalihire obwo, rhurhankanabaga rhurhengemwo ogu mubiri, rhujîbêraho Nyakasane. ⁹ Na ntyo, rhubêziremwo ogu mubiri, rhubîre rhurhagubêziremwo; kumusimîsa rhulonza. ¹⁰ Bulyâla rhweshi kukwânîne rhuboneke aha lukîko lwa Kristu, Iyo ngasi muguma âhâbwa amakwânane g'ebi ajizire aciri omu mubiri, binja erhi bibi.

Omukolo gw'obugo bw'entumwa

¹¹ Na ntyo, bulya rhuyishi oku kwânîne okuyôboha Nyakasane, rhudwîrhage rhwayemêza abantu. Nyamuzinda yehe rhulangashîne ornu masû gâge. Ninyu nnanglire nti rhulangashîne omu mirhima yinyu.

¹² Arhali kucîkunga rhwashubigwîra okucîkunga emunda muli, ci kuderha nti rhummuhe ecarhuma mwacîkuza erhi rhwe rhurhuma, Iyo mubona oku mwashuza balya balimbira ebiboneka, babule bwalimbira ebiri omu murhima. ¹³ Akaba rhwahezize obukengêre^x, mwe kwabêra. ¹⁴ Neci, buzigire bwa Kristu burhuminsire. Kwo rhugerêreza oku akaba muguma afîrîre boshi, kuziga boshi banafîre. ¹⁵ Boshi anafîrîre, mpu abalimwo omûka barhacibîbêreragamwogwo, ci babe olya wabafîraga anabafûkira ye bagubêreramwo.

¹⁶ Rhwehe murhakacibona rhwarnanyira omuntu ebwa mubiri. ¹⁷ N'omuntu erhi akaba ali muli Kristu, erhi anakola ali ciremwa cihyâhya; okwali burhanzi kwahwîre, byoshi bikola bihyâhya. ¹⁸ Okwôla kwoshi, yo kurhenga emwa Nyamuzinda, owashubigîrhujira bîra bâge oku bulagizi bwa Kristu, anarhuhâ obugo gw'okushubiza abandi omu bwîra bwâge. ¹⁹ Bulya Nyamuzinda yêne wa-shubizagya igulu omu bwîra bwâge muli Kristu, erhi ayibagira obubi bw'abantu, n'erhi arhuheba ekanwa enderho z'okushubiza abandi omu bwîra bwâge. ²⁰ Ntyo rhuli baja-bugo bakirhu. Oku izîno Iya Kristu, rhummuhunire, mwe mukasinga; shubiri omu bwîra bwa Nnâmahanga! ²¹ Orhali oyishi ecâha, amujira câha rhwe rhurhumire^y, mpu Iyo muli ye rhushuba bushinganyanya bwa Nyamuzinda.

^u5.1 : Ogwo mûbako, gwo mubiri gw'irenge rhwâfûkane (1 Kr 15, 44-45).

^v5.2 : Omûbako gw'omu Irunga rhuguyambalire oku ogwo gundi: Rhwankalonza okuja omu irenge ly'ensiku n'amango buzira okurhang'ifa.

^w5.3 5, 3: Abayish'ishimânwa bayambîrhe, bo balya bâbe bacizîne, banali bajira ebijiro by'obulangashane amango Mwâmi yezu agaluka; n'abashangwe bashugunu, bo barhacibwisiri irenge Iya Kristu kandi erhi bo balya bayish'iba bafîre amango Kristu ayisha (1 Kr 15, 51-53).

^x5.13 : Hali abakag'longôza Paolo mpu arhalusire olugero, mpu adwîrhe ajira nk'ogwê n'isirhe. Akaba ajizire nka muntu ohezire obukengêre, Nnâmahanga warhumag ajira ntyo; n'aka obukengere bwâge buli bugumaguma, bemêzi barholamwo obunguke.

^y5.21 : Nnâmahga abarhuzize Mwami Yezu obuhane bwoshi bw'ebyâha b'igulu.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

5

¹ Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ² καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, ³ εἴ γε καὶ ἐκδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὐρεθσόμεθα. ⁴ καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνῇ στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ⁵ ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος. ⁶ Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου ⁷ διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἰδους ⁸ θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον. ⁹ διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. ¹⁰ τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ᾧ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον.

The Ministry of Reconciliation

¹¹ Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. ¹² οὐ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν ἀλλ' ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. ¹³ εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῷ· εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. ¹⁴ ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον ¹⁵ καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. ¹⁶ Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. ¹⁷ ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονεν καινὰ ¹⁸ τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, ¹⁹ ὥς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσειν ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. ²⁰ ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. ²¹ τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6

¹ Na bulya ye rhudwîrhe rhwarhabâla, rhummuhunyire nti murhalekaga e-nshôkano ya Nnâmahanga yagera busha. ² Kulya kuba adesire, erhi^z: *Ornu mango gakwânîne nakuyumvirhîze, n'omu lusiku lw'okucira nakurhabîre*. Amango gakwânîne go gano, olusiku lw'okucira lwo luno. ³ Rhurhasârha nti, nti lyo barhagayaguza obuja-bugo bwirhu. ⁴ Ci omu ngasi kantu, kwo rhunacyîrekana nka baganda ba Nyamuzinda: omu kuzibuhira bwenêne ama-libuko, omu malumwa n'omu burhe; ⁵ omu kushûrhwa empimbo, omu mpami-kwa, omu bugome, omu mirhamo, omu kubula iro, n'omu kubula ebiryo; ⁶ omu bucese bw'omurhima, omu bumanye, omu kulemba amalibuko, omu butudu, muli Mûka Mutagatifu, n'omu buzigire bw'okunali; ⁷ omu luderho lw'okuli, n'omu buhashe bwa Nnâmahanga; omu kukolêsa amatumu gw'okufungira n'okulwîra obushinganyanya; ⁸ omu kukengwa n'omu kulolwa nka byasi, omu kuderhwa kubî n'omu kuderhwa kwinja; omu kujirwa ndyâlya, n'obwo rhurhaderha ebirhali by'okuli; ⁹ mpu barharhwîshi, 'obwo ntâye orhubaire; mpu rhuli obufâ, n'obwo rhuli mitaraga; mpu rhuli bahane, ci barha-nkarhuyirha; ¹⁰ mpu rhuli burhe, n'obwo rhurhayôrha rhurhashagalusa; mpu rhuli ba buligo, n'obwo banji rhugaza; mpu rhurhagwêrhi kantu, n'obwo ntâco rhurhajira. Abakorinti nabo bayigule emirhima. ¹¹ Nta kantu rhummufulisire, wâni Bakorinti! Omurhima gwirhu gwoshi guli mwigule! ¹² Nanga! murhafundêriri emunda rhuli; ci omu mirhima yinyu mwo mufundêrîre. ¹³ Ninyu murhugalulirage! Kwo mmubwîzire nka kulya omuntu anabwîra abana bâge: ninyu muyigule omurhima gwinyu gwoshi gwoshi! ¹⁴ Mumanye mwakashangira mulindizo muguma n'abarhali bemêzi. Bici obushinganyanya bwankashangîra n'obubî? Nisi buguma buci obumoleke bwankajira n'omwizimya? ¹⁵ Bwîra buci Kristu agwêrhe bona Beliyari^a? Nisi bici omwemêzi ankashangira n'orhali mwemêzi? ¹⁶ Aka-Nyamuzinda bici kankafundikira haguma n'enshusho^b z'abazimu? Rhw'ono, neci, rhwe rhuli nyumpa ya Nyamuzinda bici kankafundikira haguma n'enshusho z'abazimu? Rhw'ono, neci; rhwe rhuli nyu-mpa ya Nyamuzinda ozîne, nk'oku Nnâmahanga aderhaga, erhi^c: *Nabêra omu karhî kâbo nnankabagerageramwo. Naba Nyamuzinda wâbo, nabo babe bantu bâni*. ¹⁷ Rhengagi ekarhî kabo, munacyiegûle, kwo Nyakasane adesire. Mumanye mwankahuma oku kantu karhacîri, nani nammuyankirira. ¹⁸ Naba nie sho, ninyu mube bagala bâni na bâli bâni, ye kudesire Nyakasane ogala-byoshi.

^z6.2 : Iz 49, 8.

^a6.15 : Beliyari ye Shetani.

^b6.16 : eidolos omu cigereki : «nshusho z'abazimu», kandi rhwanaderha nti «nshanga».

^c6.16 : Lub 29, 45.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

6

¹ Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς ² λέγει γάρ, Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι. ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας ³ μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, ⁴ ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστάντες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ⁵ ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ⁶ ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, ⁷ ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, ⁸ διὰ δόξης καὶ ἁτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, ⁹ ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, ¹⁰ ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες. ¹¹ Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται ¹² οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν ¹³ τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς.

The Temple of the Living God

¹⁴ Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομίας, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; ¹⁵ τίς δὲ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς Βελιάρ, ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; ¹⁶ τίς δὲ συγκατάθεσις ναῶ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ἡμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐσμεν ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεὸς καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. ¹⁷ διὸ ****ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν**** καὶ ἀφορίσθητε, ****λέγει κύριος, **καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε·** κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς ¹⁸ καὶ ****ἔσομαι**** ὑμῖν ****εἰς πατέρα** **καὶ**** ὑμεῖς ἔσεσθέ ****μοι εἰς υἱοὺς**** καὶ θυγατέρας, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

¹ Obula rhugwêrhe endagâno ya bene eyo, bîra bâni, rhucîkulekwo ngasi izinga ly'omubiri erhi ly'omurhima, rhuyûkirize omukolo gw'okucîjira bimâna omu kurhinya Nnâmahanga. ² Murhuyigulire emirhima yinyu! Ntâye rhwalenganyize, rhurahombagya ndi, ntâye rhwalîre hyâge. ³ Ntadesiri ntyo nti mmuyagirize. Ka ntarhenzir'immubwîra oku muli omu mirhima yirhu omu kufâ n'omu kulama! ⁴ Kurhali kunyi ncimmwikubagîre; mwe munali bukuze bwâni bunêne. Omurhima gwâni guruhwîre; nyunjwîre bushagaluke omu malibuko girhu goshi.

Paolo e Macedoniya yo Tito amushiganaga

⁵ Bulyâla, erhi ruhika e Macedoniya, rhurhaderhaga ciru mpu omubiri ogu gwamarhamûka. Ci ntâkwo rhurhalibukaga: embuga entambala, erhi nie ono, n'omu nda obwôba, erhi nie ono. ⁶ Ci Nyamuzinda orhûliriza abazamba arhurhûliriza omu kuyisha kwa Tito; ⁷ arhanali omu kuyisha kwâge mwône, ci n'omu burhûlirize abwîne ekarhî kinyu. Arhubwîzire olwifinjo lwinyu, oburhe muli, n'obushiru bwinyu kuli nie, na ntyo nasîma bwenêne kulusha.

⁸ Ciru akaba nammujizire burhe, n'amaruba gâni, ntagayiri; n'akaba nali ntanzir'igaya, -mbwîne oku ago maruba gâli gammujizire burhe, ciru akaba hyali hibanzi hisungunu, - ⁹ buno nkola nsîmire, arhali okwenge mwâli burhe, ci kulya kuba obwo burhe bwârhumire mwacîyunjuza. Bulyâla oburhe mwâli bwa kuli Nyamuzinda, na ntyo nta kantu kabî rhwâmmujirîre. ¹⁰ Neci, oburhe bwa kuli Nyamuzinda, kulerha bulerha obucîyunjize; ci oburhe bw'igulu bwohe, lufû bulerha. ¹¹ Loli ninyu mwêne eci obwo burhe bwa kuli Nyarnuzinda bwammudwirhîre^d. Loli bukombêdu bunganaci! Arhanali hoshi aho. Loli kurhi mwacîngayire mpu mucîyêze! Loli burhe bunganaci! Loli bwôba bunganaci. Loli buhane bunganaci? Muli ebyo byoshi mwayêrekîne oku muli bêru-kwêru mw'olwo lubanja. ¹² N'akaba nammuyandikîre, arhali olya wagayisanyagya ye warhumire, arhanali olya bagayisagya^e. Kwâli kuderha nti obukombêdu bwinyu kuli rhwe bubonekane embere za Nnâmahanga. ¹³ Okwôla kwo kwarhurhûlirize.

Okwo kurhûlirizibwa kwirhu kwânacijakwo obusîme bulushire bwenêne, erhi rhubona Tito asîmire, bulyâla mweshi oku munali mwarhumire omurhima gwâge gwadêkerera. ¹⁴ N'akaba omu masû gâge hali oku nasisîmire erhi mwe murhuma, ntakubêraga nshonyi. Ci nka kulyâla rhwammubwîraga byoshi oku binali, ntyo kwo n'okucîsîma kwirhu omu masû ga Tito kwayishirig'iba kwa kunali. ¹⁵ N'obuzigire bwâge kuli mwe bukola bulushisize, akakengera obumvi bwinyu mweshi, n'oku mwamuyankiriraga munayôbohîre munadwîrhe mwageramwo omusisi. ¹⁶ Nsîmire obula omu ngasi hyoshi nanacimmwîkubagira mw'oyo.

^d7.11 :Oburhe bwa kuli Nnâmahanga: Bulya buhane Abakorinti bahaga olya wagayisagya Paolo. Erhi baba bamamuhana, ahinduka mwinja.

^e7.12 : Olya bagayisagya: omuntu Paolo arhumaga e Korinti.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

7

¹ ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ. Paul's Joy at the Church's Repentance
² Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἡδίκησαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. ³ πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. ⁴ πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. ⁵ Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. ⁶ ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου, ⁷ οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἣ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἑμοῦ ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. ⁸ ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι· εἰ καὶ μετεμελόμην, βλέπω [γὰρ] ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, ⁹ νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν.
¹⁰ ἢ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ¹¹ ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι πόσῃν κατεργάσατο ὑμῖν σπουδὴν, ἀλλ' ἀπολογίαν, ἀλλ' ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλ' ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἀγνοῦς εἶναι τῷ πράγματι. ¹² ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ¹³ διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν ¹⁴ ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθη, ἀλλ' ὥς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἢ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. ¹⁵ καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἀναμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. ¹⁶ χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

II. Ensholôlo z'okurhabâla abemêzi b'e Yeruzalemu

Ecarhuma barhabâla

¹ Rhulonzize okummumanyîsa, bene wirhu, enshôkano Nyamuzinda àshobôzize Ekleziya z'e Macedoniya. ² Omu malibuko manji babwîne, obu-shagaluke bwâbo bunene n'obukenyi bwâbo bunji byayunjulirîne, byahinduka buhirhi bwa kurhabâla abandi. ³ Nk'oku banali bahashire, niene mpanyire obwo buhamîrize, ciru na kurhalusa obuhashe bwâbo bwône, ⁴ bayish'irhuyingi-nga mpu rhubashobôze nabo enshôkano y'okushangîra ogwo mukolo gw'okurhabâla abatagatifu^f. ⁵ Balushîriza ciru aha rhwâli rhulangalire là! Barhag'ija aho, bacihâna bone emwa Nyakasane, okubundi baihâna emwirhu oku bulo-nza bwa Nnâmahanga. ⁶ Rhwanacihûna Tito obwo, nti obwôla ali amarho-ndêra ogwo mukolo gw'okurhabâlana aguyunjulize emwinyu. ⁷ Ci kulya mulushana muli byoshi: omu buyemêre n'omu kumany'iderha, n'omu buzigire rhwammuyigîrizagya, ntyo kwo munalushanage na mw'okwo kurhabâla abandi. ⁸ Lirhali irhegeko mmuhîre ene nderha ntyo; ci kuderha nti mbe nkanarhangula erhi obuzigire bwinyu bunali bo omu kushîbirira abandi. ⁹ Murhababiri enshôkano ya Nyakasane Yezu Kristu, oku ye wali mugale acîjiraga mukenyi mwe murhumire, mpu lyo obukenyi bwâge bumujira bahirhi. ¹⁰ Ihano kwône mmuhîre mw'okwo; okwôla kwo kunanamukwânîne mwe mwarhondêraga ogo mukolo kurhenga mwaka injo. Arhanali kurhondêra okugujira kwône, ci n'okugulonza. ¹¹ Neci, ogwo mukolo muguyujuzagye, na ntyo kulyâla mwali mubiduhire omu kulalira, kwo munashubig'ibiduha n'omu kujira, nk'oku munahashire. ¹² Obulonza bukabiduha, eci omuntu agwêrhe co cinarhuma asîmwa, ci arhankadôsibwa eci arhagwêrhi. ¹³ Ntadesiri nti mukule abandi olukoba emumiro, mucîhiremwolo, ci nti muyumanyanye. ¹⁴ Mw'okûla rhuli buno, ebimmulugîre birhabâle obukenyi bw'abinyu, lyo ebibalugîre nabo biyish'irhabâla obukenyi bw'abinyu, na ntyo muyumanyanye, ¹⁵ nka kulya biyandisirwe, mpu^g: *Owali orhôzire binji birhamulugiraga, n'owali orhôzire, binyi birhamunyahira*.

Entumwa Paolo ali arhumire e Korinti

¹⁶ Mushana Nyamuzinda ayagirwe! owahiraga obu bushiru kuli mwe omu murhima gwa Tito. ¹⁷ Ayumvîrhe izû lyâni. Ciru aba bushiru kulusha, ayishire emwinyu oku kulonza kwâge yêne. ¹⁸ Rhumurhumîre bo na mwene wirhu muguma, olya irenge lyâge omu kulumiza Emyanzi y'Akalembe^h liderhwa omu Ekleziya zoshi. ¹⁹ Arhanali kwône okwo: acîshozirwe n'Ekleziya mpu anyôse rhukaz'ibalama rhwe naye mw'ogûla mukolo gw'enshôkano rhwâcihanyire- kwo, lyo Nyakasane aja irenge, lyo n'omurhima gwirhu guruhûlûla. ²⁰ Kulonza okwôla nti harhag'ijira owarhutumuza kw'ogûla mwandu gw'ebirugu barhuba-rhuzize. ²¹ Bulyâla rhulonza okujira aminja, arhali omu masû ga Nyamuzinda mwône, ci n'embere z'abantu. ²² Rhubarhumîre bo n'olya mwene wirhuⁱ wa- rhuyêresire kanji kanji oku anaba mukombêdu, na buno acîyêrekîne wa bu-shiru kulusha bulya acimmwîkubagire bwenêne. ²³ Tito yehe ye wirhu rhuba rhwe naye, ye nantabâla oku mukolo ekarhî kinyu. Abandi bene wirhu, Ekleziya zibarhumire, bali irenge lya Kristu. ²⁴ Embere z'Ekleziya mubayêreke oku obuzigire bwinyu bunali bo, n'oku obwîkubagire rhummugwêrhemwo burhali bwa busha.

^f8.4 : Abo batagatifu, bo bakristu b e Yeruzalemu.

^g8.15 : Lub 16, 18: Ebyo binwa biyêrekire amâna, bene Israheli balyaga omu irungu.

^h8.18 : Wabona Luka oyo adesire.

ⁱ8.22 : Oyo «mwene wirhu» rhurhishi ye ndi; Paolo arhamudesiri izino.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

8

Liberal Giving

¹ Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, ² ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεΐα τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεΐα αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος αὐτῶν ³ ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ παρὰ δύναμιν, αὐθαίρετοι ⁴ μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ⁵ καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ ⁶ εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ⁷ ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. ⁸ Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων ⁹ γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχεΐᾳ πλουτήσητε. ¹⁰ καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλαιν προενήρξασθε ἀπὸ πέρουςι ¹¹ νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλαιν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. ¹² εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχη εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. ¹³ οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν θλίψις, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος ¹⁴ ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περισσεύμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περισσεύμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης, ¹⁵ καθὼς γέγραπται, Ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἡλαττόνησεν.

Titus and His Companions

¹⁶ Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ δόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, ¹⁷ ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. ¹⁸ συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, ¹⁹ οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν [αὐτοῦ] τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν, ²⁰ στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσῃται ἐν τῇ ἀδρότῃ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν ²¹ προνοοῦμεν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. ²² συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. ²³ εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. ²⁴ τὴν οὖν ἐνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9

¹ Nago ogôla mukolo w'okurhabâla abatagitifu, ntacirhamya nti nammuyandikira kuli go. ² Bulya ntahabiri oku mubiduha, mwe ncitakîra e Macedoniya, nti: «Akaya yôhe ecirheganyize kurhenga mwak'injo». N'obushiru bwinyu bwatuzire banji. ³ Mmurhumirage obwôla bene wirhu, nti lyo- okwo kulimba rhumulimbamwo kurhag'iba ntâko muli okwo, lyo munaba mucirheganyize nk'oku naderhaga, ⁴ erhi ab'e Macedoniya bankayisha bandusize, barhag'ishanga murhacirheganyizi, enshonyi zirhugwârhe -ntag'iderha nti mwe muli obwôla bulangalire. ⁵ Omurhima gwambwîraga obwo mpu kukwânîne ntume bene wirhu banshokolere emwinyu, barheganye erya nsholôlo yinyu mwalaganyagya, eyôrhe eri nteganye, -enabe nsholôlo y'okuli, ci karhabaga kantu ka bujinisi.

Nyamuzinda azigira ohâna anashagalusire

⁶ Kengeri: orhwêra binyi, binyi anasarûla; n'orhwêra binji, binji, anasarûla. ⁷ Ngasi muguma ahâne nk'oku omurhima gwâge gunamubwîzire; arhahânaga nk'oli burhe, nisi erhi nk'osezîbwe; bulya Nyamuzinda azigira ohâna anashagalusire^j. ⁸ Caba Nyamuzinda anahash'immushobôza enshôkano za ngasi lubero, lyo mubona ebi mmukwânîne muli byosi na ngasi mango, munabul'isi-gaza ebi mwajiramwo ngasi mukolo mwinja. ⁹ Ntyo kwo biyandisirwe, mpu^k: *Agabire aminja gâge, ashobôza abakenyi; obushinganyanya bwâge buli bw'ensiku n'amango.*

¹⁰ Olyala ohâ omuhinzi emburho n'omugati alya, ammuha ninyu emburho erhali nyi, anayiluze, anammuyûshulire amalehe g'obushinganyanya bwinyu. ¹¹ Ntâho murhacigalira obwo, munakolaga mwâbona oku mwankarhabâla abandi omu ngasi kantu, na ntyo Nyamuzinda avugwe omunkwa oku bulagizi bwirhu. ¹² Bulyâla ogwo mukolo rnutagatifu kurhali kurhabâla kwône gurhabâla abatagitifu omu bulagîrire bwâbo, ci ciru gurhuma bavuga Nyamuzinda omunkwa bwenêne. ¹³ Oburhabâle bwinyu bukolaga bwâbazibûla amasû, bagashânize Nnâmahanga, kulya kuba mwayemîre okuyêrekana Emyanzi y'Akalembe ya Kristu buzira kuyibêra nshonyi, na bulya murhajiraga bujinisi omu kubarhabâla n'omu kurhabâla boshi. ¹⁴ N'okushenga bammushengera kuyêrekîne oku bwenêne bammurhonya, bulyâla enshôkano Nnâmahanga ammushobôzize eri nyinji bwenêne. ¹⁵ Nyamuzinda akonkwa oku nshôkano yâge erhankaderhwa!

^j9.7 : Mig 22, 8.

^k9.9 : Mig 22, 9; Lul 111 (112), 9.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

9

The Offering for the Saints

¹ Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσὸν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν ² οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκευάζεται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζήλος ἠρέθισεν τοὺς πλείονας. ³ ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ἦτε, ⁴ μὴ πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὐρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχυθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγω ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. ⁵ ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. ⁶ Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. ⁷ ἕκαστος καθὼς προήρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ θεός. ⁸ δυνατεῖ δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ⁹ καθὼς γέγραπται, Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ¹⁰ ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπῆρον τῷ σπεύροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπῆρον ὑμῶν καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν ¹¹ ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἣτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ ¹² ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ. ¹³ διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπλότῃ τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, ¹⁴ καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. ¹⁵ χάρις τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγῇ αὐτοῦ δωρεᾷ.

III. Paolo ashuza balya bàli bamushobesire

Paolo arhaba ngonyi

¹ Niehe Paolo mmuhunyire, mwe mukasinga, obutûdu n'obwinja bwa Kristu burhumire, nie erya ngonyi nka ndi embere zinyu, na nka ntammuliho nshube ntwâli. ² Mmuhunyirage, rnwe rnukasinga, hano mpika eyo munda, ntarhengagamwo bulya burhwâli abagerêreza mpu mubiri gurhuhêka bacikêbwa mpu mbamwo. ³ Omu mubiri rhuha, neci, ci rhurhalwa kwa mubiri. ⁴ Nanga, amatumu rhuwamwo garhali ga bunya-mubiri, ci oku buzibu bwa Nyamuzinda gagwêrhe obuhashe bw'okuhongola ebishagala by'entambala by'abashombanyi. Emirâli rhwe rhuyitwamwo, ⁵ na ngasi bucibone buderha mpu bwacîgererakwo okumanya Nyamuzinda, na ngasi bukengêre rhubugwârha mpira nti bushige Kristu. ⁶ Na hano obumvi bwinyu buba bwimaâna, rhulingûzize okuhana ngasi yeshi waciderhe mpu arhenguha.

⁷ Okuli mushi murhakubishaga! Ocikubagire mpu ali wa Kristu, ashub'icija emurhima, amanye oku ali wa Kristu kwo nirhu rhuli bâge. ⁸ Bulya, ciru obwo buhashe bwirhu nankabulimbira okurhalusire olugero hitya, obwo buhashe Nyakasane ârhuhâga mpu rhumuyûbakemwo mwoyo, arhali mpu rhumushâbemwo ntankabubêra nshonyi. ⁹ Bulya ntalonzizi mumanye mpu kummuyôbohya nnonza okummuyôbohya n'amaruba gânî. ¹⁰ «Amaruba gâge, kwo baderha, gali ga bulume ganali makali; ci erhi wankamubona yêne, ngonyi, n'iderha lyâge liri ntâlyo»; ¹¹ Olimw'okwo kwa bene okwo, amanye oku oku rhuyôrha omu iderha ly'amaruba girhu nka rhurhahali, kwo rhwanayish'iyôrha omu bijiro birhu hano rhuha rhukola rhuli ekarhî kinyu.

Paolo arhaba mucibonyi

¹² Rhurhadesiri nti rhucihiremwoburhwâli bw'okucîyumanyanya nisi erhi obw'okucîgererakwo balya bacikunga bône. Ci omu kucîkunga bône n'omu kucîshushanya bône na nnene, nta bukengêre! ¹³ Rhwehe rhurhacîkuza kurhaluka olugero^l, ci olugero Nyamuzinda arhugereragamwo erhi aruhisa emwinyu, lwo rhwanacîgereramwo. ¹⁴ Rhurhanagandazizi okurhalusire olugero lwirhu, nka kulya rhurhali rhushubig'ihika emwinyu; ci rhwammuhisireho erhi rhumudwirhîre Emyanzi y'Akalembe ka Kristu. ¹⁵ Rhurharhalusire olugero n'okucîkungira emirimo ya bene, ci rhucîkubagîre oku, omu kuyushûka emunda muli buzira kurhalusa olugero lwirhu, ¹⁶ rhunalangalîre okuhisa Emyanzi y'Akalembe omu zindi ntambi kurhaluka emwinyu, ahali h'okulimbira emiko-lo mikole omu kwa bene. ¹⁷ Owalonza obukuze^m, abulongeze muli Nyakasane! ¹⁸ Bulya arhali ocîkunga yêne ye gera, ci oyu Nyakasane akunga.

^l10.13 :Oluge lw'omukolo gw'obugo bwa Paolo, liri igulu lyoshi. Muli okwo ntaye wankaderha mpu acigerera kuli ye.

^m10.17 :Owalonza obukuze.....: Yer 9, 22-23; 1 Kr 1, 31.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

10

Paul Defends His Ministry

¹ Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραΰτητος καὶ ἐπεικειᾶς τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς ² δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἣ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπὶ τινος τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. ³ ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα, ⁴ τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαιροῦντες ⁵ καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, ⁶ καὶ ἐν ἐτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. ⁷ Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. εἴ τις πέποιθεν ἐαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἐφ' ἐαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς. ⁸ ἐάν [τε] γὰρ περισσότερόν τι καυχῆσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν ἥς ἔδωκεν ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι. ⁹ ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν ¹⁰ ὅτι, Αἱ ἐπιστολαὶ μὲν, φησὶν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. ¹¹ τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἳοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. ¹² Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων, ἀλλ' αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιᾶσιν. ¹³ ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. ¹⁴ οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, ¹⁵ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν ¹⁶ εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. ¹⁷ Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω. ¹⁸ οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

Paolo asêzîbwe okucîkuza yêne

¹ Acibaga mwankanzigira nasirâha hitya! Caba neci mwandembera ² Bulyâla okuyâgala munyâgîre kuli kuyâgalwa kwa Nyamuzinda. Kulya kuba nammuhîre mulume muguma yenene, nka mwana w'obunyere orha-shubig'ihumwakwo w'okuyêreka Kristu. ³ Ci kwône nyôbohire bwenêne nti enkengêro zinyu zakasherêra zinacîkûle omu bwimâna bwa Kristu, nka kulyâla enjoka yarhebaga Eva n'obwenguhuza bwâyo. ⁴ Bulyâla erhi hankajira owayish'immuyigîriza owundi Kristu okuleka olya rhwammuyigîrizagya, erhi kwankaba kuhâbwa owundi Mûka okuleka olya mwahâbagwa, nisi erhi yindi Myanzi y'Akalernbe okuleka erya mwayankiriraga, murhankabula bwayemêra! ⁵ N'obwo ncikebirwe nti ezo «ntumwa nkulu» ntâco zindushire! ⁶ N'akaba nta bulenga bw'e kanwa njira, obumanye bwoki ntabuziri muli byoshi n'embere za boshi rhwammuyêresirekwo.

⁷ Ka kubiha nabihirage erhi nyunama nti mmulengeze, mmuyigîriza Emyanzi y'Akalembe ka Nnâmahanga buzira kuhûna kantu? ⁸ Zindi Ekleziya nanyazire, zo zampîre oburhabâle oku mukolo gwâni ekarhî kinyu. ⁹ N'obwôla nali emwinyu ntanagwêrhi cici, ntazidoheraga ndi; bene wirhu bâhubukaga e Macedoniya bo bampire ebi nal'indagîrerekwo. Muli byoshi nacilanga nti ntag'immuzidohera, nanacîlanga. ¹⁰ Okuli kwa Kristu kundimwo kwo ndahîre: ako kalimbiriro kani ntâye wankakankulamwo omu cihugo c'Akaya! ¹¹ Bulya kurhi? Ka mpu bulya ntammuzigira? Nyamuzinda yêne amanyire!

¹² Oku nyôrha njira, nashub'ikakujira, Iyo mbatwîra omu myanzi balya bakaz'ilonza aha bankalimbira mpu bayumanana nirhu. ¹³ Bulya abantu ba bene bo liri irumbi mpu ntumwa, bakozi endyâlya bakag'irhebana mpu ntumwa za Kristu. ¹⁴ N'okwo kurhankasomeza ndi; bulya Shetani naye anacîyôze nka malahika wa bumoleke. ¹⁵ Kuziga kurhali kudarhi abaganda bâge nabo bacîyôze nka ntumwa za bushinganyanya. Ci obuzinda bwâbo kwo nabo bwanaba ak'ebijiro byâbo.

¹⁶ Nashub'iderha là: harhabaga owamanyu mpu ngwêrhwe n'isirhe. Na mukakuderha, yemêragi mbe musirhe, Iyo nani mba nka nacîkunga hitya. ¹⁷ Oku nkola naderha, ntakuderhe oku bwa Nyakasane, ci nka kula omusirhe anaba, erhi nnamanyire bwinja oku ngwêrhe ebyankalimbirwa. ¹⁸ Kulya kuba bandi banji bacîkunga kwa mubiri, ka nani ntang'icîkunga! ¹⁹ Mwe benge, murhahugûga amadâga muba mweshi! ²⁰ Neci, banamrnujire bajâ, munacihu-mbîre; bakammulya babishi, munacihulikire; banammunyage, ba-mmugayaguze, bammuhe ciru n'omulimba omu irhama, murhanahinye. ²¹ Nkudesire nti Iyo enshonyi zimmugwârha. Nkaba kwo mumanya mpu rhu-rhali balume!

Ci ngasi eci balimbira coshi, -ka nkuderhe nk'ogwêrhwe n'isirhe, - nani, nanacîrimbira. ²² Bali Bayahudi, nani ndi wundi! Bali b'oku nkomoka y'Abrahamu; ci nani! ²³ Bali Baganda ba Kristu, -lero nkola naderha nka musirhe, - nie ono mbalushire! Mbalushire omu kuluza emikolo, omu kushwêkwa ka-nji-kanji omu kushûrhwa okurhalusize olugero. Kanga nalinzir'ifâ? ²⁴ Karhanu koshi nashûrhwa n'Abayahudi erya mikoba makumi asharhu na rnwenda. ²⁵ Empindo nazishûsirwe kasharhu; nabandwa amabuye liguma; nazika omu nyanja kasharhu; nashinga mulegerere muguma na budufu buguma omu ndalâla y'enyanya. ²⁶ Kanji-kanji erhi omu njira ndi; enyishi zampusha; nalinz'igwa omu bishumusi; nalinz'iyîrhwa n'ab'emwirhu; abapagani bampusha; nalinz'ifira omu cishagala; omu irungu niene niene; enyanja yalinz'impêka; nalinz'iyîrhwa n'endyâla mpu bene wirhu. ²⁷ mbalushire omu kukola n'omu kurhama; kanji-kanji nalazire ntanahebiri olugohe oku lundi; ishali n'enyôrha, okucîshalisa kanji-kanji, okukayûla n'okubula eci nacibwîka. ²⁸ Ntadesiri n'ebindi... Ngasi lusiku erhi omurhima gukangalire erhi Ekleziya zoshi zirhuma. ²⁹ Ndi oba ngonyi, nkanabula bwagonyâla nani? Ndi ohirima, nkanabula bwayumva mbabîre bwenêne?

³⁰ Akabaga kwo badesire mpu rhucîkuze, niehe buzamba bwâni nalimbira. ³¹ Nyamuzinda n'Ishe wa Nnawirhu Yezu -olya okayagirwa ensiku n'amango! - arhababiri oku ntanywerha. ³² E Damasi, omurhambo wa mwâmi Areta ârhegeka mpu balange olugo lw'e Damasi Iyo bangwârha. ³³ Omu cirhimbiri bampebire, bacigeza aha kabonezo, banyandagaza oku lukuta, na ntyo namufulumuka omu nfune.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

11

Paul and the False Apostles

¹“Οφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀφροσύνης· ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. ²Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζηλῶ, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνὴν παραστήσαι τῷ Χριστῷ ³φοβοῦμαι δὲ μή πως, ὡς ὁ ὄφεις ἐξηπάτησεν Εὐάν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος [καὶ τῆς ἀγνότητος] τῆς εἰς τὸν Χριστόν. ⁴εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνέχεσθε. ⁵λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. ⁶εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ’ οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ’ ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. ⁷“Ἡ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; ⁸ἀλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, ⁹καὶ παρῶν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός· τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας, καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ἑμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ¹⁰ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. ¹¹διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ θεὸς οἶδεν. ¹²“Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. ¹³οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. ¹⁴καὶ οὐ θαῦμα· αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. ¹⁵οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Paul's Sufferings as an Apostle

¹⁶Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξη ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μή γε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχήσωμαι. ¹⁷ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ κύριον λαλῶ ἀλλ’ ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. ¹⁸ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. ¹⁹ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες ²⁰ἀνέχεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. ²¹κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήκαμεν. ἐν ᾧ δ’ ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ. ²²Ἑβραῖοί εἰσιν; κἀγώ. Ἰσραηλιταὶ εἰσιν; κἀγώ. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; κἀγώ. ²³διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις. ²⁴ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, ²⁵τρὶς ἐρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα ²⁶ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους ληστῶν, κινδύνους ἐκ γένους, κινδύνους ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις, ²⁷κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι ²⁸χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπίστασίς μοι ἢ καθ’ ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. ²⁹τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; ³⁰Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. ³¹ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὢν ἐύλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ³²ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με, ³³καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

12

¹ Akaba kukwânîne rhucîkuze, -ci kunali kurhamira busha.- nkolaga naderha n'oku Nyakasane ambonekeraga n'ebi ambishûlîre. ² Nyishi omuntu muli Kristu hamagera myâka ikumi n'ini. Oyo muntu, -erhi ali ahêsire omubiri, ntishi erhi agusiga ntishi, Nyamuzinda yêne amanyire, - erhi bamuzirundukana omu malunga, bamuhisa omu irunga Iya kasharhu. ³ Nyishi oku oyo muntu, erhi ali ahêsire omubiri, ntishi, agusga, ntishi, Nyamuzinda yêne amanyire, - ⁴ bamuzurundukîne omu paradizo, ayumva ebinwa birhankaderhwa; ebi ayumvîrhe omuntu arhayemêrwi okubiderha. ⁵ Oyo muntu, neci, nanamulimbira; ci nie niehe ntankalimbira oburhali buzamba bwâni. ⁶ Ncilonzagya okucîkuza, lirhankabire isirhe; bulya ntankadesire ebirhali by'okuli. Ci nalekeraga aho, hakanajira owacinyikebwa mukulu kulusha oku abwîne ndi, nisi erhi oku ayumva naderha.

⁷ Lyo n'obukulu bw'ebyo banfulûliraga burhag'irhuma nacîbona, bampeba akababo omu mubiri, kali nka ntumwa ya Shetani ekaz'intimba ebifundo. ⁸ Namahûna Nyakasane kasharhu erhi okwôla kurhuma, nti amuntenzekwo. ⁹ Naye ambwira, erhi: «Enshôkano yâni erhakunyahiri; bulya obuhashe bwâni omu buzamba mwo bucîyerekana». Nkolaga nsimire okulimbira obuzamba bwâni, Iyo obuhashe bwa Kristu bumbêramwo. ¹⁰ Okwôla kwo kurhuma nyumva nsîmire omu buzamba bwâni, omu bijaci, omu malibuko, omu kurhindibuzibwa n'omu burhe, erhi Kristu orhuma. Bulya amango ndi muzamba, Iyo mba muzibu!

¹¹ Ka ntashubiraga musirhe! Mwe mwanarhumire. Kali singa mwe mwâli mwankunga! Bulya ntâco ndushirwe n'abo bali ntumwa nkulu, ciru nkaba ntali cici. ¹² Ebiyêrekana oku ndi ntumwa, mwâbibwîne ekarhî kinyu: okulembere ngasi malibuko, ebimanyîso, ebisômerîne n'ebirhangâzo. ¹³ Ezindi Ekleziya cici zahâbirwe murhahâbagwa, aha nyuma ly'okuba nie ono ntammuzidoheraga? Mumbabalire okwôla kubîha nammubîhîre! ¹⁴ Bukola bwa kasharhu obu ncîrheganyize okuja emwinyu, ntanammuzidohere. Arhali abâna bo babîkira ababusi. Ci ababusi bo babîkira abâna bâbo. ¹⁵ Niehe nnonzize okuhâna byoshi n'oku cihâna niene nieshi-nieshi erhi mwe murhuma. Obûla mmuzigire kulusha, ka kukwânîne munzigire kunyi?

¹⁶ Erhi «Kubage!» nie ono ntammuzidoheraga; ci kulya kuba nali mwengûza, nammugwârîra omu bwengeⁿ. ¹⁷ Ewe, k'abanarhumaga emwinyu bâli-mwo muguma warhumire nammuyungukirakwo?

¹⁸ Nayinginga Tito, nanamurhuma bo n'olya mwene wirhu^o. Ka Tito ammayungukirekwo? K'arhali njira nguma rhwalimwo, muguma akula okugula aha, owundi akuhebe ho?

Paolo ayôbohire okurhimâna Abakorinti omu mabî

¹⁹ Kurhenga mira mucîkêbwa mpu kusamba rhusamba embere zinyu! Embere za Nnâmahanga rhuderhera muli Kristu. Ebyo byoshi, bene wirhu, kuderha nti muje embere. ²⁰ Bulya nyôbohire nti nkaba hano nyisha, arhali oku nnonzize mube kwo nashanga muyôsire; nti ninyu mwakanashanga nyôsire oku murhalonzizi mbe; nti nakanashanga mulimwo ennongwe, obwâgalwa, omungo, orhudali, okuderherana kubî, okuhûranana, obucîbone n'akavulindi. ²¹ Nyôbohire nti amango nashubira eyo, Nyamwagirwa Nyamuzinda akanambonêsa enshonyi embere zinyu, nti hakanajira banji nalakira bajizire ebyâha, banabula bwacîyunjuza oku bijiro byâbo by'okubî, by'okuhusha n'eby'okukala enshonyi.

ⁿ12.16 : Eryo iderha Iyâli Iya bashombanyi ba Paolo.

^o12.18 12, 18: Lola 2 Kr 8, 18-22.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

12

Visions and Revelations

¹ Καυχᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μὲν, ἐλεύσομαι δὲ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις κυρίου. ² οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. ³ καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, εἴτε ἐν σώματι εἴτε χωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, ⁴ ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ⁵ ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου καυχῆσομαι, ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις. ⁶ ἂν γὰρ θελήσω καυχῆσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φεῖδομαι δέ, μὴ τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει [τι] ἐξ ἐμοῦ ⁷ καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων. διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατανᾶ, ἵνα με κολαφίζη, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. ⁸ ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποσπῇ ἀπ' ἐμοῦ. ⁹ καὶ εἰρηκέν μοι, Ἄρκεῖ σοι ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

Paul's Concern for the Corinthian Church

¹¹ Γέγονα ἄφρων, ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὥφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστολῶν εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. ¹² τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. ¹³ τί γὰρ ἐστὶν ὃ ἡσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. ¹⁴ Ἰδοὺ τρίτον τοῦτο ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν ἀλλ' ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. ¹⁵ ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶ[ν], ἦσσον ἀγαπῶμαι; ¹⁶ ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος δόλω ὑμᾶς ἔλαβον. ¹⁷ μὴ τινα ὦν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; ¹⁸ παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν; ¹⁹ Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα. κατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. ²⁰ φοβοῦμαι γὰρ μὴ πως ἐλθὼν οὐχ οἶους θέλω εὑρῶ ὑμᾶς κἀγὼ εὐρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε· μὴ πως ἔρις, ζήλος, θυμοί, ἐριθείαι, καταλαλαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι ²¹ μὴ πάλιν ἐλθόντος μου ταπεινώσῃ με ὁ θεός μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἣ ἔπραξαν.

13

¹ Bukola bwa kasharhu obûla nja emwinyu. Ngasi lubanja lukatubwa oku cimwa ca bahamîrizi babiri erhi basharhu^p. ² Nakubwîzire balya baji-zire ebyâha burhanzi, nakubwîra n'abandi boshi, nnaba nanashub'ikuderha kandi ene ntabalimwo, nka kulya najiraga erhi ndi eyo obwa kabiri: nkashubira eyo, lero ntâbe bwonjo. ³ Nkabaga mulonzize mubone oku Kristu odwîrhe aderhera omu kanwa kâni? Yehe erhaba ngonyi embere zinyu, ci ajira obuhashe muli mwe. ⁴ Abambiragwa oku musalaba erhi kugonyâla^q kurhuma, ci azîne oku buhashe bwa Nyamuzinda. Na nirhu, rhuli ngonyi muli ye, neci, ci rhwayi-sh'iyôrha rhuzîne haguma naye oku buhashe bwa Nyamuzinda muli mwe.

⁵ Ninyu mwene mubage nka mwagerêreza, mulole erhi munali omu buye-mêre; mucîrhangule mwene. Ka ninyu mwene murhamanyiri oku Yezu Kristu ammulimwo? Nkaba abage erhi muli mihera! ⁶ Ahali nkaba mwamanyika oku rhwehe rhurhali mihera! ⁷ Rhudwîrhe rhwashenga Nnâmahanga ammurhabâle murhajiraga okubî; arhali kuderha nti lyo babona oku rhuyâzize, ci kuderha nti lyo mw'oyo mujira okwinja, rhube rhwe rhuyâga. ⁸ Bulyâla rhurhagwêrhi buhashe bwa kulwîsa okuli, ci bwa kulwîra okuli bwône rhujira. ⁹ Neci, rhusîma rhw'ono rhube ngonyi^r, ninyu mube bazibu. Kwo rhunashenga omu nsengero zirhu okwo: nti mushube bimâna. ¹⁰ Co cirhumire nayandika nnandi kuli eco, nti lyo hano mba nkola mmuliho, ntag'ikaliha omu buhashe Nyakasane a-mpaga mpu nyûbake, ci arhali mpu nshabe.

Enfundiko

Amahano. Omusingo. Obwanga

¹¹ Ntyo, bene wirhu, mushagaluke, mucîsêze okuba bimâna, muhanane omurhima, muyumvanye, mube n'omurhûla, na Nyamuzinda w'omurhûla aba ninyu. ¹² Mulamusanye n'ehinunugurho hitagatifu. Abatagatifu boshi bammulamusize. ¹³ Enshôkano ya Nyakasane Yezu Kristu, n'obuzigire bwa Nyamuzinda, n'omulungano gwa Mûka Mutagatifu bibe ninyu mweshi!

^p13.1 Bahamîrizi babiri erhi basharhu: Lush 1,15.

^q13.4 : Kugonyâla: kugonyohala.

^r13.9 : Abakorinti baba bazibu olugendo lwâbo lukaba lwimâna, Paolo anaba ngonyi obwo, bulya arhacigwêrhi igwarhiro ly'okukolêsa obuhashe bwâge, na ntyo anayâga.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β

13

Final Warnings and Greetings

¹Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. ²προεῖρηκα καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν, τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι, ³ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. ⁴καὶ γὰρ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. ⁵Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε. ⁶ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. ⁷εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῇτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. ⁸οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. ⁹χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε· τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. ¹⁰διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ κύριος ἔδωκέν μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. ¹¹Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ¹²ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. ¹³Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν